

**GLOBALNA
SOLIDARNOST**

**ZAJEDNIČKA
ODGOVORNOST**

Saopštenje za javnost

SVETSKI DAN BORBE PROTIV AIDS-A (WORLD AIDS DAY)

„Globalna solidarnost, zajednička odgovornost“

Beograd, 01. decembar 2020. - Od ključne važnosti je da svi koji su imali rizične kontakte što pre saznaju svoj HIV status testirajući se, uprkos situaciji izazvanoj pandemijom korona virusa. Takođe, izuzetno je važno da oboleli od HIV-a i osobe u riziku od infekcije nastave da kroz postojeće i nove programe dobijaju svu podršku koja im je neophodna: od savetovanja, unapređenja lečenja, dostupnosti nege i borbe protiv stigmatizacije, saopštavaju udruženja posvećena zaštiti osoba koje žive sa HIV-om i AIDS-om i prevenciji HIV-a povodom 1. decembra, Svetskog dana borbe protiv AIDS-a, koji se ove godine obeležava pod sloganom „Globalna solidarnost, zajednička odgovornost“.

Udruženja podsećaju da je u borbi protiv HIV-a učinjen veliki napredak, ali da borba još uvek nije gotova, te da je neophodno dalje unapređenje dostupnosti najefikasnijih terapija i širenje svesti o važnosti ranog otkrivanja HIV statusa. Ono što posebno zabrinjava je dalja stigmatizacija obolelih od HIV-a ne samo od strane dela zajednice već i kroz zakonodavne akte, zatim propise i regulative pojedinih institucija, kao i u radu zdravstvenih radnika zbog kojih su HIV pozitivne osobe i dalje diskriminisane.

Unija organizacija Srbije koje se bave zaštitom osoba koje žive sa HIV-om i AIDS-om želi i 1. decembra na Svetski dan borbe protiv AIDS-a da pozove što više ljudi da se testira na HIV i da tako provere svoje zdravlje. Želimo da podsetimo da se jedino testiranjem može otkriti eventualno prisustvo HIV-a u organizmu. Kada je u pitanju ova infekcija izuzetno je važno da se ona otkrije na vreme i da se odmah počne sa lečenjem i upotrebom terapije kako bi se očuvalo zdravlje, a ukoliko je već narušeno da bi se stabilizovalo. Sa HIV-om se danas živi i ukoliko se infekcija otkrije na vreme i odmah počne sa lečenjem osobe koje je imaju mogu normalno da prožive ljudski vek. Zato su testiranja i savetovanja veoma bitna i korisna, a ona su besplatna, dobrovoljna i poverljiva odnosno nije potreban nikakav identifikacioni dokument, lični podatak ili zdravstvena knjižica. Potrebna je samo dobra volja i malo slobodnog vremena zarad očuvanja zdravlja i života kako sopstvenog tako i tuđeg.

Potrebne izmene zakona i propisa

Ujedno je obaveza svih nas da stvaramo društvo bez stigme i diskriminacije odnosno da ljudima koji žive sa HIV-om i AIDS-om pružimo svu neophodnu pomoć i podršku i da ih u svakoj situaciji prihvatimo kao korisne jedinke našeg društva. HIV ne može da se prenese socijalnim kontaktom, radom i druženjem sa HIV pozitivnim osobama, već isključivo rizičnim ponašanjem. Kod osoba koje imaju HIV ako se leče i redovno piju terapiju virus postaje nedetektabilan i te osobe postaju zdravije i ne mogu da prenesu infekciju drugim osobama. Zbog toga i pozivamo donosiće odluka da izmene član 250. Krivičnog zakonika Republike Srbije koji direktno stigmatizuje i diskriminiše osobe koje žive sa HIV-om u našoj zemlji. Da bismo postigli da sve HIV pozitivne osobe postanu zdravije bez mogućnosti prenosa infekcije na druge potrebno je da im pre svega država omogući uslove za normalan život, kontinuirano i

sos-project

Alliance
for Public Health

ASOCIJACIJA
DUGA

EPREVENT

 USOP
UNIJA PLHV
ORGANIZACIJA SRBIJE

**GLOBALNA
SOLIDARNOST**

**ZAJEDNIČKA
ODGOVORNOST**

kvalitetno lečenje i dijagnostiku, da im kao društvo stvorimo okruženje bez stigme i diskriminacije, kao i da im kao zajednica pružimo podršku u svakodnevnom životu. Glavnu ulogu u svemu tome ima i usluga Parnjačko savetovanje koju je kreirao USOP, a koje podrazumeva da osobe koje žive sa HIV-om pružaju podršku novoinficiranim osobama. USOP se iskreno nada da će u skorijoj budućnosti ovu važnu ulogu Parnjačkih savetnika u zaustavljanju širenja HIV-a prepoznati i donosioci odluka u Srbiji te da će se ova vrsta usluge kao vid pozitivne prevencije i kao usluga koja može da dovede do zaustavljanja širenja infekcije, oboljevanja i umiranja od AIDS-a naći svoje mesto u programskom finansiranju u republičkom budžetu za 2021. ili 2022. godinu.

Kontinuirana dijagnostika i pristup najefikasnijim terapijama

USOP ovim putem apeluje na nadležne državne organe da obezbede kontinuiranu i redovnu dijagnostiku za praćenje toka lečenja HIV pozitivnih pacijenata, kao i da se osavremeni antiretrovirusna terapija kojom se leče HIV pozitivne osobe. Proces registracije četiri nova antiretrovirusna leka (Juluca, Syntaza, Dovato i Biktarvy) su završeni i oni bi trebali da se nađu na listi lekova koji se izdaju na teret Fonda za zdravstveno osiguranje. Korist od bezbednijih i efikasnijih lekova najnovije generacije imaće pre svega pacijenti zbog boljih zdravstvenih ishoda, što dugoročno znači i uštedu za celo društvo, ali i približavanje svetskim standardima u lečenju HIV infekcije. Osobe koje koriste terapiju sa manje neželjenih dejstava su posvećeniji lečenju. Ne treba zaboraviti da se, zahvaljujući savremenoj antiretrovirusnoj terapiji, sa HIV-om danas može živeti neskracenim životnim vekom, a infekcija se dalje ne može prenositi seksualnim putem.

Apelujemo na nadležne državne organe i da terapija koja može da spreči HIV infekciju pre izlaganja riziku (PrEP) ili neposredno nakon rizika (PEP) bude besplatna za građane. To je između ostalog predviđeno i Strategijom za borbu protiv AIDS-a. Primena lekova koji će zaštiti osobe u pojačanom riziku od inficiranja, kao korišćenje antiretrovirusne terapije u periodu od 28 dana nakon izlaganja, daleko je jeftinije i efikasnije rešenje od doživotnog lečenja ukoliko se osoba inficira HIV-om. Dakle, bolje je i jeftinije sprečiti nego lečiti i to treba da bude princip i kod HIV-a.

Besplatna i poverljiva testiranja

Povodom Svetskog dana borbe protiv AIDS-a (1st December - World AIDS Day) USOP će sa zajedno svojim partnerima organizovati besplatno, dobrovoljno i poverljivo savetovanje i testiranje na HIV:

Utorak (1.12.2020):

- Beograd, Akademski plato (u blizini česme na sredini Knez Mihajlove biće postavljena USOP-ova mobilna medicinska jedinica za testiranje) od 15:00 do 20:00 časova (info tel: 064/14-88-223)
- Beograd, Miloša Pocerca 30 (Potent) od 15:00 do 20:00 časova (info tel: 063/55-78-90)
- Beograd, Kralja Milana 20 (Info prajd centar) od 15:00 do 17:00 časova (info tel: 066/5794890)
- Niš, Stevana Nemanje 69 (Potent) od 14:00 do 20:00 časova (info tel: 063/55-78-90)
- Kragujevac, Vojvode Putnika 58b (Potent) od 14:00 do 19:00 časova (info tel: 063/55-78-90)

**SOS-
PROJECT**

Alliance
for Public Health

ASOCIJACIJA
DUGA

EPREVENT

 USOP
UNIJA PLHIV
ORGANIZACIJA SRBIJE

**GLOBALNA
SOLIDARNOST**

**ZAJEDNIČKA
ODGOVORNOST**

Sreda (2.12.2020):

- Beograd, Gružanska 10 (USOP) od 14:00 do 19:00 časova (info tel: 064/14-88-223)
- u Beogradu (Duga) od 15:00 časova do ponoći (info tel: 064/25-29-181)
- u Zaječaru (TOC) od 18:00 do 20:00 časova (info tel: 062/467-867)

Četvrtak (3.12.2020):

- Beograd, Gružanska 10 (USOP) od 14:00 do 19:00 časova (info tel: 064/14-88-223)
- Beograd, Miloša Pocerca 30 (Potent) od 16:00 do 20:00 časova (info tel: 063/55-78-90)
- u Beogradu (Duga) od 15:00 časova do ponoći (info tel: 064/25-29-181)
- u Zaječaru (TOC) od 18:00 do 20:00 časova (info tel: 062/467-867)

Petak (4.12.2020):

- u Beogradu (Duga) od 15:00 časova do ponoći (info tel: 064/25-29-181)
- u Zaječaru (TOC) od 18:00 do 20:00 časova (info tel: 062/467-867)

Subota (5.12.2020):

- Novi Sad, Bulevar oslobođenja 91(NS ChekPoint) od 17:00 do 19:00 časova (info tel: 060/36-00-313)
- Subotica, Bose Milićević BB (Stav plus ispod Stadiona malih sportova) od 11:00 do 15:00 časova (info tel: 064/14-88-223)
- u Beogradu (Duga) od 15:00 časova do ponoći (info tel: 064/25-29-181)

Trogodišnji program Održivosti servisa – SOS projekat

Timočki Omladinski Centar - TOC u partenstvu sa „Alijansom za javno zdravlje“ iz Ukrajine realizuje trogodišnji program za Održivost servisa ključnih populacija u Srbiji – SOS Projekat (2019-21). U Republici Srbiji će tokom 33 meseca TOC uz podršku Ministarstva zdravlja i učesnika u projektu realizovati aktivnosti za održivost servisa ključnih populacija, odnosno populacija pod povećanim rizikom od HIV/AIDS-a. Kada je lokalni nivo u pitanju, projektom se predviđa organizovanje sastanaka sa donosiocima odluka, uključivanje gradova u Parisku deklaraciju, analiza normativnog i strateškog okvira na lokalnom nivou, razvoju i održivosti usluga namenjenih ključnim populacijama u brzom odgovoru na HIV/AIDS.

SOS_PROJECT

Alliance
for Public Health

ASOCIJACIJA
DUGA

EPREVENT

 USOP
UNIJA PLHIV
ORGANIZACIJA SRBIJE

**GLOBALNA
SOLIDARNOST**

**ZAJEDNIČKA
ODGOVORNOST**

Ciljevi projekta su:

- Poboljšanje finansijske održivosti i efikasnosti HIV programa;
- Smanjivanje postojećih zakonskih prepreka i poštovanje najvažnijih ljudskih prava za pristup HIV preventivnim uslugama i nez;
- Poboljšanje efikasnosti i pristupačnosti modela pružanja HIV preventivnih usluga (testiranje i kontinuirana nega) za ključne populacije.

Očekivani rezultati SOS projekta su: povećanje izdvajanja iz nacionalnih, regionalnih i lokalnih budžeta za finansiranje programa za prevenciju HIV/AIDS i ključne populacije; optimizacije šema za nabavku ARV terapije i povećanje od 45% osoba koje će znati svoj HIV status u ključnim populacijama.

Takođe, u okviru ovog TOC radi na jačanju kapaciteta grassroot organizacija za zagovaranje na teme ljudskih prava, socijalne politike, uključivanja građana, posebno vezano za ključne populacije. U toku 2019. godine podržano je 6 projekata koji su realizovani u Požarevcu, Somboru, Nišu, Kragujevcu i Novom Sadu. Tada je izagovarano da potpisivanje Pariske deklaracije bude ralizovano u Kragujevcu i Somboru, čemu je i pristupljeno juna 2020. godine. Takođe tada je i Savet za zdravlje u Nišu podeno predlog Gradaskom veću da podrži potpisivanje Pariske deklaracije i u ovom gradu. Ove godine, tačnije oktobra 2020. godine podržano je još 6 organizacija koje će svoje aktivnosti sprovesti u Sremskoj Mitrovici, Vranju, Užicu, Kruševcu, Novom Sadu, Somboru, Požarevcu, Beogradu i Subotici.

TOC je nosilac projekta za Srbiju sa Ministarstvom zdravlja, u konzorcijumu koji predvodi Alijansa za javno zdravlje iz Republike Ukrajine. U projektu učestvuje 14 zemalja Evrope i Azije (Belorusija, Bosna i Hercegovina, Gruzija, Kazahstan, Kirgistan, Severna Makedonija, Moldavija, Crna Gora, Rumunija, Rusija, Srbija, Tadžikistan, Ukrajina i Uzbekistan). Fokus je na gradovima za brz odgovor (tzv. „Fast-tracking Cities“) i od početka je uključeno 25 gradova iz svih država-учesnica.

Na kraju, još jednom glasno i jasno naglašavamo da su podrška osobama koje žive sa HIV-om i AIDS-om, stvaranje uslova za život bez stigme i diskriminacije, prevencija HIV-a odnosno testiranje i savetovanje naročito u i kod populacija koje su u povećanom riziku za dobijanje infekcije, kao i kontinuirana i kvalitetna edukacija glavni preduslovi za uspešnu kontrolu HIV-a i AIDS-a i mogu dovesti do zaustavljanja infekcije u skorijoj budućnosti, što jeste globalno postavljen cilj u domenu održivog razvoja do 2030. godine.

Pratite kampanje testiranja i kampanje povodom Svetskog dana borbe protiv AIDS-a kreirane od strane USOP-a, Crvene linije, Potenta, Timočkog omladinskog centra, Duge i Preventa na društvenim mrežama: Facebook, Instagram i Twitter.

Kontakt:

TOC, Generala Gambete 44/VIII, Zaječar, tel: 019/44-10-91, 069/444-10-91, mejl: office@toc.rs

USOP, Gružanska 10, Beograd, tel: 011/263-00-55, 064/14-88-223, mejl: office@unijaplhv.rs

**SOS-
PROJECT**

Alliance
for Public Health

ASOCIJACIJA
DUGA

EPREVENT

USOP
UNIJA PLHV
ORGANIZACIJA SRBIJE